

Покинув школу і пішов на пасіку

Мешканцю Бущі Миколі Івановичу УЖВІНУ (на фото) бджоли повернули здоров'я і щодня додають енергії. Для того, щоб бджоли веліся, вони у господаря мають бути на першому місці, запевняє пасічник. Тобто бджільництво не може бути лише захопленням, йому треба віддаватися сповна.

СЕКРЕТИ БДЖІЛЬНИЦТВА БАТЬКО ПРИВІЗ ІЗ СИБІРУ

Бджільництвом нині 61-річний сільський газда почав займатися у 1990 році, хоча зацикливали цію справу його ще в дитинстві. Батько теж був пасічником. Свого часу репресований, відбував покарання у таборах в Омську. Там зустрівся з російським професором Євгеном Ареф'євим, лауреатом Сталінської премії в галузі бджільництва. Багато цікавого про бджіл тоді почув саме з вуст цієї людини. А згодом любов до божих комах приступив і своєму синові - Миколі.

До речі, родинне прізвище Ужвін теж має прямий стосунок до бджільництва, оскільки, за дослідженням Уляни Мовної, так називали мотузку з лози, якою прив'язували вулик до дерева, адже колись хатинки для бджіл розміщували саме на деревах, а не на землі.

Пан Микола народився в Дермані, а в Бущу разом з дружиною Любою, уродженкою цього ж села, приїхав свого часу вчителювати - викладати у школі українську мову та літературу. Пізніше заочно здобув ще й освіту історика, але згодом, у 49 років, за станом здоров'я змушеній був покинути вчитель-

часу ніхто не згадував. Виявляється, наші пращури, аби дізнатися, наскільки верес медоносний, відрощували у своїх коней якомога довші хвости... Опісля ж випускали коня на квітучі зарослі цієї рослини, і якщо хвіст після цього був липким, це означало, що верес справді ховає у собі багато меду.

Нині, як вважає пан Микола, його пасіка перебуває на етапі дозрівності. Італічус 50 бджолосі-

дотримується першої заповіді пасічника: тримай бджіл місцевої породи. Хвороби цих комах, як правило, й починаються через те, що змішуються різні породи, які не пристосовані до наших природно-кліматичних умов. Наприклад, завозять бджіл з Німеччини, а ті через рік пропадають. Між тим, в Україні позитивно зарекомендували себе лише три породи бджіл: українська степова, карпатська та українська популяція

ш. Не один раз так було, що я спокійно допомагаю Миколі Івановичу, але щойно починаю кудись поспішати, бджоли мене немилосердно жалять, - долучається до нашої чоловічої розмови дружина пана Миколи Любов Михайлівна.

Дипломованим бджолярем у цій сім'ї є єдина донька - Оксана. Свого часу вона закінчила Чернятинський сільськогосподарський технікум за спеціальністю «Бджільництво». Нині, як зізнається пані Оксана, яка разом зі своїм чоловіком Олегом подарувала батькам трьох онуків, окрім родинних обов'язків, має вона чимало клопотів у бізнесі. Живе у Рівному, а тому часу допомагати батькові на пасіці її вистачає хіба що тоді, коли той качає мед. До речі, у медоносні роки Микола Іванович викачував у середньому понад 30 кілограмів меду з одного вулика.

- Ви, певно, помітили, що в мене немає оздоровчого будинку, я не займаюся апітерапією, яка зараз стала дуже популярною. Справа в тому, що я не люблю того, що називається бездіяльним способом життя. Бував, певно, на десяти таких пасіках, але особисто мені не імпонує те, що люди лежать на бджолах, бо, повірте, що комахи після такого «спілкування» теж хворіють, - ділиться думками пасічник.

Це однією великою проблемою для бджолярів, за словами Миколи Івановича, є їх захист від діяльності великих корпорацій та агрохолдингів, які орендують землю. Не секрет, що ті досить щедро обробляють землю гербіцидами й

ську працю і вийшов на пільгову пенсію за вислугу років. Перед цим так само вчинила і дружина. Але й дотепер у їхніх манерах відчутні вчительські звички - добре поставлений голос, вишукана українська мова тощо.

КІНСЬКИМ ХВОСТОМ - ПО КВІТУЧОМУ ВЕРЕСУ...

Микола Іванович дуже цікавиться краєзнавством, є членом Спілки краєзнавців України, має публікації в пресі. У радянські часи йому навіть пропонували роботу в редакції, але пильні правоохоронні органи через те, що батько був репресований, не дозволили йому бути журналістом. Нещодавно чоловікові пощастило дослідити цікавий краєзнавчий факт, про існування якого до цього

мей. І нарощувати це господарство далі газда наміру не має. Каже, що здоров'я вже не дозволяє цього робити.Хоча саме бджоли в буквальному розумінні додають людині здоров'я, в чому переконався й сам пасічник, бо свого часу вони вилікували його від поліартриту. Та головне – цю справу треба любити. Микола Ужвін дійшов висновку, що для успішного бджільництва має бути 5 умов: пасічник, бджоли, медоносні ресурси, погодні умови, система вуликів. До речі, Буша є унікальним селом для тих, хто хоче займатися бджільництвом – це межа лісостепу і Малого Полісся.

Уже третій десяток років бджільництво є для Миколи Івановича способом життя. Він

середньоросійської бджоли.
Щодо дискусії, чи варто підгодовувати медових трудівниць, то Микола Ужвін переконує, що таки варто. Каже, що дерева в нашій місцевості виділяють падь, а з падовим медом бджоли не зможуть перезимувати. Тож для успішної зимівлі їх треба підгодувати, у середньому одна бджолосім'я має з'їсти не менше 8 кілограмів цукру.

БДЖІЛЬНИЦТВО - ЯК АРХАЇЧНИЙ КУЛЬТ

У бджіл, каже пасічник, як і в суспільстві, є сім'ї, які гарно носять мед, і їм треба допомогти.

- Нам усім здається, що бджоли дуже метушливі, але я помітила, що саме метушні люди вони не люблять найбіль-

пестицидами і, попри застереження й прохання, нерідко роблять це в ту пору доби, коли комахи не сплять. Відтак бджоли через це масово гинуть. Є великі сподівання, що організовано боротися з цим злом допоможе Спілка пасічників Рівненщини, членом якої є Микола Іванович.

– Хочеться, щоб люди усвідомлювали, що бджільництво належить не лише до матеріальної культури, а водночас є частиною духовного світу, одним з елементів культури народу взагалі, його світоглядною цінністю. Належу до пасічників, які значною мірою приймають бджільництво як архаїчний культ, - каже Микола Ужвін.

Василь БУРЧЕНЯ,
«Вісті Рівненщини».